

Rezümé

Szédületes megtapasztalni azt, hogy a technológiai innovációk rohamos fejlődése hogyan alakítja át az emberiség környezetét, tárgyait és működését. 2023-at írunk, és az látszik, hogy a technológiai fejlesztések már nem csak a különböző tudományterületeket forradalmasítják, hanem behatolnak egy „szentebb” világba is, a művészetek területére. Dolgozatom középpontjában a technológiai fejlesztések közül kiemelkedőnek számító mesterséges intelligencia és a színházművészet kapcsolata áll, abból a szemszögből, hogy mit eredményez az Ipar 4.0 által egyre általánosabbnak számító technológiai forradalom a művészek jövőjére nézve. A mesterséges intelligencia mellett kitérek a többi digitális lehetőségre is, amelyek szintén jelentősen hatottak a művészetekre és színházművészetre.

A mesterséges intelligencia teremtő működése rengeteg erkölcsi, szerzői jogi, munkafeltési, valamint identitásbeli problémát vet fel. De miért? Erre a legkézenfekvőbb válasz, hogy a művészet,- amelyre immár hatással van,- az élet megfoghatatlan részével foglalkozik. A művészet olyan lenyomata az emberi őszinteségnek, kreativitásnak és teremtő erőnek, amelyre úgy gondoltuk, hogy egyedül mi vagyunk képesek. De látva és tapasztalva a mesterséges intelligencia eddigi működését és exponenciális fejlődését, ez a hit is megkérdőjeleződik. Mivel viszonylag új jelenségről van szó, - hiszen a mesterséges intelligencia használata a művészetben közel tíz éve kezdődött el,- az még nem látható milyen következményekkel is fog járni az algoritmusokkal való korlátlan játék. Hogyan fog megváltozni a művészeti alkotások értékelése, valamint elkészítése, továbbá milyen hatalmat adunk a robotművészek kezébe?

Nemzetközi és hazai példákon keresztül szemléltetem a színház és a mesterséges intelligencia eddigi kapcsolatát, feltéve a kérdést, hogy mit fog jelenteni a robotművészek megjelenése a színházművészet jövőjére nézve. Hogyan forradalmasítja az emberek kultúra fogyasztását a mesterségesen létrehozott tartalom? Dolgozatomban kétféle megközelítési módot fogok bemutatni ezzel kapcsolatban. Az eddigi kísérletezések során ugyanis egyfelől a mesterséges intelligencia és a digitális eszközök, mint művészetet segítő eszköz voltak jelen, amelyek az emberi kíváncsiság kielégítésére szolgáltak és az új módszerek, alkotófolyamatok felfedezésével járó örömmel kecsegtettek. Másfelől láthatunk példákat azzal kapcsolatban is, hogy a mesterséges intelligenciát hogyan próbálják kreatív entitásként bevonni egy-egy munkafolyamatba. Kutatásom fókuszában a technológiai vívmányok felelősségteljes és kreatív használatában rejlő lehetőségek elemzése áll, továbbá a felsorakoztatott példákon keresztül a 21. század művészetét alakító technológiai környezet pozitív felhasználása mellett bemutatom, hogy milyen problémák, erkölcsi kérdések vetődnek fel a mesterséges tudatok használatakor.